

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek och är fritt att använda. Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library and is free to use. All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Stockholm. Gernandts Boktr.-Aktseb.

N:r 37 (247)

Fredagen den 9 september 1892.

5:te årg.

Prenumerationspris pr år:
 Idun med Modetidning och
 kolorerade planscher kr. 8. —
 Idun m. Modet. utan kol. pl. 6: 50
 Idun ensam 4: —

Byrå:
 Klara v. Kyrkogata 7, 2 tr.
 (Aftonbladets nya hus.)
 Prenumer. sker i landsorten å post-
 anstalt, i Stockholm hos redaktion.

Redaktör och utgivare:
FRITHIOF HELLBERG.
 Träffas å byrån kl. 12—1.
 Allm. Telef. 61 47.

Utgifningstid:
 hvarje helgfri fredag
 Lösnummerspris 15 öre
 (vid kompletteringar).

Annonspris:
 35 öre pr nonpareillerad.
 För »Platssökande» o. »Lediga platser»
 25 öre för hvarje påbörjad tiotal stafv.
 Utländska annons. 70 öre pr nonp.-rad.

Sigrid Elmblad.

(Toivo.)

Det är nu mer än tio år sedan jag för första gången såg signaturen *Toivo* under ett par små skisser i en af våra hufvudstadstidningar.

Toivo är ett finskt ord och betyder: förhoppning, och den, som valt denna signatur — hvilken dessutom snart blef ofta synlig i tidskrifter och kalendrar samt allt mer och mer blef allmänhetens gunstling för sina vekt fina, känsliga samt om både originalitet och äkta skaldeflykt vittnande sånger och visor — hörde jag, var en ung sondotter till gamle pastor primarius Abraham Zacharias Petterson; att hon var, visserligen född i Stockholm, men halft finska, ej endast emedan hennes moder var en Suomidotter, utan ock för det hon tillbragt sin barn- och första ungdom i Suomilandet; vidare att hon var protegerad af Lea, som om henne yttrat, att hon både var en förhoppningsfull förmåga och »en riktigt snäll och rar tös»; i ett kåseri-referat i N. D. Allehanda öfver en publicistklubb-fest kallade »Kapten Gulliver» henne för: Sigrid den fagra, och Gul-

liver visste, hvad han både sade och skref.

Själff hade jag dock icke kommit att med mina lekamliga ögon se författarinnan i fråga. Men en dag fick jag tillbud af min vän Albert Anderson-Edenberg att ingå som daglig hjälpreda i hans tidskrift, Svenska Familj-Journalen, som då förvandlats från månadskrift till veckoblad och behöfde förstärkt redaktion. »Men jag har själff så mycket att ställa med ekonomien och så'nt där,» sade Albert, »att du får rätta dig egentligen efter redaktionssekreteraren; där står redaktionssekreteraren — *Toivo*». Jag såg en lång, vacker flicka, med pojaktigt hår, men flickaktigt leende, och med bruna ögon, hvilka hade ett uttryck, som man aldrig ser annat än hos riktigt trofasta kvinnor och hos ... pudlar — må ingen stöta sig på parallelen; Chateaubriand, den store skalden och statsmannen, har ju sagt, att dess mer man studerar människorna, dess mer lär man sig högakta pudlarne.

Jag blef mycket belåten med min nya redaktionssekreterare, och jag kunde, skam till sä-

Väl ödet hjältebröst kan sönderkrossa,
En hjältevilja det ej böja kan!

Att resa sig må jordemasken vägra,
Ett ädelt hjärta strida skall och segra.

J. H. KÖRNER.

gandes, ej heller märka annat, än att redaktionssekreteraren å sin sida var nöjd med både min litterära förmåga och min flit och mitt uppförande. Jag tror, det var blott en enda gång vi kommo i tvist: det gällde Flauberts egenskap af, icke stor författare, ty därom voro vi båda entusiastiskt ense, utan om hans lämplighet för Familj-Journalens publik, hvilket jag på det ifrigaste bestred; naturligtvis blef redaktionssekreteraren segrare i striden.

Så uppgick Familj Journalen i tidskriften Svea, och den gamla redaktionen skingrades. Sedan dess hade jag förlorat Toivo, visst icke ur tankarne, men ur det personliga sammanträffandets sfär, tills jag nu af Idun anmodats lämna några ord till hennes porträtt. Jag har skrivit till henne om denna anmodan och till svar fått en vänlig och kärkommen epistel, hvarur jag ej tvekar lämna följande utdrag:

»Hvad är det ni vill veta, gamle vän och kamrat? När jag är född och död? Född är jag den 28 maj 1860, naturligtvis af mina föräldrar, arkitekten Pettersson och Rosa af Heurlin, finska, och dotter till, som man sagt mig, en ganska framstående statsmannatalang, senator Edvard af Heurlin.

Min far, en varm konstnärssjäl, förstod sig ej på siffror, och då han rycktes bort från hustru och två späda barn, såg det mörkt ut för de senare. Men hvarje moln har sin silfverkant, och min far hade förstått att tillvinna sig hvad bättre är än guld — verkliga vänner. Dessa gjorde hvad de kunde för att bistå min mor; och så fick jag växa upp under torftiga, men dock sorgfria förhållanden. Jag var en klen, dum stackare som barn; skolundervisning har jag aldrig åtnjutit och äfven tyvärr allt för knapp privatundervisning. Mina lärarinnor hade visst aldrig roligt med mig, och ett är visst: jag ej heller med dem. Mycket har jag emellertid lidit af att aldrig ha haft någon fast elementar kunskapsgrund att stå på. En viss snapphaneförmåga har jag ju haft, och då med ökade krafter vetgirigheten växte, bjöd jag till att med själfstudium fylla bristerna i min bildning. Men hur föga de afhjälptes, vet jag bäst själf.

Vid femton års ålder gick jag upp till *Lea* med ett drygt dikthäfte. Hon skakade på hufvudet och gaf mig det dräpande rådet att först och främst lära mig svenska. Det rådet tog jag så ad notam, och hvilken välvilja, ja, långt mer än välvilja: verklig moderlig vänskap, hon sedan slösat på mig, för den kan jag aldrig nog visa henne tacksamhet.

Att jag knåpat ihop litet vers under några år och utgivit ett par böcker — »Vind för våg» 1885 och »Ljusa skyar» 1886 — vet ni, men det är redan fyra år sedan jag dog som så kallad författarinna för att lefva upp i man, barn och hushåll. Jag vet, det finns själs- och kroppsstarka kvinnor, dem jag af innersta hjärta beundrar, hvilka vingar växa med ökad verksamhet, hvilka hinna med allt och ingenting försumma, men jag hör tyvärr ej till dem. Mitt hem, min man och mina två små barn ha kommit mig att på det stora hela betrakta ett skrifbord som en lyxartikel, och dock känner jag ibland längtan efter en vrå för mig själf och permission från alla andra intressen än skrifning. Men hvad hjäl-

per det! Min man, som är ledsen öfver att jag nedlagt min penna, skulle nog gärna gifva mig en sådan permission, men intressena gifva det ej, jag kan ej dela dem.»

Jag har, som sagdt, ej tvekat att gifva ofentlighet åt denna lilla själfteckning, ty den målar så förträffligt, så troget författarinna — enkel, anspråkslös, blygsam och . . . trofast: rykte och litterär ära må nu ha *sin* lockelse, åtrån att gifva form åt fantasiens drömmar *sin* röst, men de få vika för hemmets intressen, kärleken till och värden om dem, hvilka stå den unga makans och moderns hjärta allra närmast. Det är Toivo lifs lefvande, skola alla hennes vänner säga.

Mot den nämnda teckningen ville jag likväl nedlägga ett par små gensagor. Man må ej af denna teckning draga den slutsatsen, att Toivo är utan vidare kunskaper. Hon har, tvärtom, mycket bra — man lär känna sådant under gemensamt arbete i dagliga »byrå»-görömmål, och jag torde således betraktas som kompetent domare därvidlag — och särskildt har hon briljanta språkkunskaper, hvad franska och engelskan beträffar — utmärkte öfversättningar, af henne verkställda från dessa båda tungomål, bevisa det.

Den andra gensagan gäller hennes påstående, att hon för »redan fyra år sedan dog som författarinna». Men vi ha ju under just dessa år sett då och då i Dagens Nyheter *Sigrid Elmblads* lifliga och fina teckningar från konstnärsvärldens och folklivet i den gamla märkvärdiga hufvudstaden i det gamla märkvärdiga czech-landet, där hon sedan sitt giftermål haft sitt hem. Och att *Toivo* lever, bevisas af det nya alster af hennes vackra poetiska talang, hvarmed hon i detta nummer gläder Iduns läsekrets.

För öfrigt har jag inte mer att tillägga, än att *Toivo* sedan 1888 är gift med den världsbeckante, framstående sångaren *Johannes Elmblad*, svensk till börd, men länge anställd vid nationaloperan i Prag, samt att hennes två små flickor skildras som hennes allra vackraste poem.

Binger Schöldström.

En predikan

Man hade samlats i den blå salongen,
en utvald, trygg och världsuvan »snillekrets»
från denna tid, hvars glans är helt förgången,
hvars dårskap re'n af Molière beletts,
och som stod till uti sitt flor att se
förmäst och främst i Hôtel Rambouillet.

Man skämtat, lett, man diskuterat, ordat
och höjden nått utaf belevadt glam.
En uddighet tog lif, där en man jordat,
och luften var som mängd af epigram.
På heta kinder sminket högre glödde,
och kvickhetspärlor slösande man strödde.

Men liksom obehag är till förätning
en gifven följd, så trädde äfven här
en domning snart i spår af öfverretning,
och ystert mod föll plötsligt tungt i sär.

Man tvang nervöst med oerhördt besvär
till älskvärd min en gäspning här och där.

Värdinnans blick flög ut ifrån alkoven
kring rummet snabbt, likt lysten falk på rof,
en kyrkstöt lik, som går omkring med häfven,
den mötte allt uti en vaksam lof,
tills hennes ögon strålade som solar
emot en kåpa skynd af sidenkjolar.

Men det var ej vid kåpan blott de dröjde,
de mötte snart en blick med örneplans,
där stolt och blekt sig bland peruker höjde
ett hufvud, prydt af blott tonsurens krans:
»Åh, se en munk!» Värdinnan road log.
Och med ett skratt hon lätt till orda tog:

»Hvad, herr abbé, om här ni hålla ville
en liten gudstjänst i vårt vittra lag.
Det sägs ju, man kan vara stark som snille
och ändå i moralen ganska svag.
Där poesien likt champagne fått flöda,
där tål man också litet andlig föda.»

»Superbt! Charmant!» Man gaf sitt bifall nådigt,
det var ju till ett fyndigt skämt appell.
En andaktslek! Man visste snabbt och rådigt
att gifva rummet air utaf kapell.
På bord, med kläde prydt likt altarrund,
högtidligt varljus brunno nästa stund.

Den unge munken stod där tyst och stilla.
Hans läppar kröktes, och hans öga brann.
Än aktade han icke ord att spilla,
men att hans sinne leken lyst i bann,
det syntes på hans min, det stränga draget,
och plötsligt trädde djärft han in i laget.

Ett ögonblick han dröjde som försjunken
i tankar eller bön, med hjässan böjd;
man mönstrade med löjen spefullt munken,
som råkat in i denna värld af fröjd,
där man var précieux och precieuse,
men sist och minst af allting religiös.

Då ljud en klang; man såg förvånad upp:
en sådan kraft i denna ynglingsstämma!
Man lyssnade, och ifrån grupp till grupp
man rådligt fann sarkasmerna att hämma.
Man lyssnade i stum förundran fången
och glömde klandret bort för första gången.

Men munkens ord som svärdshugg uti striden
ibland den glada skaran föllo ned.
Det fanns ej någon dårskap uti tiden,
som ej han tog i sin predikan med.
Hvart litet fel, som gällt för älskvärdt blott,
kom plötsligt oförskönadt på schavott.

Då munken slutat, var det tyst i kretsen,
det var som om man tappat all kritik.
Det fanns ej en, som kunde bjuda spetsen
åt denne yngling med en kvick replik.
Väl önskade man steken satt på spettet,
men medlet därtill svek, det fina vettet.

Statsmannen med den smidigt krökta läppen
sin orden tafatt tummade och teg.
Poeten lyddes ängsligt efter knäppen;
all snillrikhet var som en ojäst deg.

Läkt barnet första gång vid a, b, c
man hjälplöst letade en ljus idé.

Man velat skämt, det hade allvar blifvit,
man velat le, och nu man blifvit rörd.
Recept på löjen gäckande man skrifvit,
och tårar blef receptets innebörd.
Man sitt förstånd på lustigt gille bjudit,
och känslans strängar oförmodadt ljudit.

Det hade kommit tyngd uti den stämning,
som annars allt för lätt i regeln var.
»Hvem är han?» hviskades med skygg beklämning.

»Det vet jag knappast,» var värdinnans svar;
»en yngling endast, en obskur abbé,
en liten man, som heter — Bossuet.»*

Sigrid Elmlad.
(Toivo.)

Vårt modersmål.

Den klaraste och dyrbaraste juvel, som slutligen likt ett fast lås sammanhåller alla de band, hvilka fästa oss vid den jord, på hvilken vi vaknat till lif, är vårt språk — vårt modersmål.

Knappast hafva våra ögon öppnats för ljuset, förrän i vårt öra dallra modersmålets första toner, och dessa ännu oförstådda ljud innebära allt det ljufvaste, det oföränderligaste som finnes i lifvet — moderskärleken.

Det är från moderns läppar barnet skall lära att älska sina faders språk och att ömt vårda det, så att det bibehåller sin färging. Dock är det en beklaglig sanning, att allt för liten vikt lägges vid modersmålets talande och läsande, och följderna af denna liknöjdhet märker man snart under samtalen, såväl inom familjekretsarna som i sällskapslifvet. Språket har från barndomen saknat ans, och därför sluddrar den ene, en annan talar inom munnen, under det en tredje och fjärde förvränga själfva orden eller sluka konsonanterna. Och på samma gång man vanvördar vårt eget språk, klutar man på det en lånad grannlåt af främmande ord, hvilka, då de slutligen komma i det egentliga folkets mun, endast blifva bedröfligt löjväckande.

En förståndig moder bör med den största uppmärksamhet följa barnets framsteg i talets konst. Det skall lära förstå, att då man talar med öppen mun, klinga vokalerna rent och fulltonigt, och att orden blifva ofullständiga och obegripliga, om en enda konsonant faller bort. Till sist bör barnet äfven lära sig, att ingen mening får springa öfver läpparne, förrän den är fullt färdigbildad i tanken. Det är just under den period i barnets lif, då det håller på »att lära sig tala rent», som den största vaksamhet är af nöden, för att fel må undvikas, hvilka sedan kunna hänga med hela lifvet igenom eller åtminstone kosta mycken möda att bortarbetsa, såsom läspning, stämning och ett ofta våldsamt staccato vid ordens framsägande.

Ett verkligt oting, som innäslat sig vid de små barnens behandling, är att sköterskor och äldre anförvanter jollra bort språket med de små, i det de ställa sig i språkkunskap

* Bossuet, Jacques Bénigne, ryktbar fransk skriftställare och andlig vältalare under Ludvig XIV:s tid.

på barnets egen ståndpunkt. Man kan ofta i barnkammaren få höra den tokigaste mesopotamiska i stället för rent klingande svenska, och det är endast helt naturligt, att genom en dylik metod barnets utveckling i ett rent talande af modersmålet fördröjes.

Har barnet under de första åren i hemmet fått lära sig att tala väl rent, så bör sedan skolan öfvervaka dess vidare utveckling i skönläsning och vältalande. Det är sant, att våra högre läroverk och äfven folkskolorna ägna någon tid åt deklamation af våra skalders verk, innanläsning och äfven understundom åt sagoberättande, men all rättfärdighet tycks vara uppfylld, då lärjungen hjälpligt och utan att stappla med hastig och ofta entonig stämman hasplar ur sig sin läxa. Det är dock nu, som språket skall få sin rätta tukt. Det är nu felens skola bortarbetas, vokalerna komma till sin rätt, konsonanterna afrundas, om så behöfves, rytmen rättas, den rätta andhämtningen inhämtas och, slutligen, *lif* och *anda* inläggas i föredraget. Det är nu lärjungen skall lära sig älska och akta sitt modersmål, och han gör det bäst genom att småningom förstå dess skönhet.

Med en god grund lagd i hemmet och i skolan och med ständig uppmärksamhet på sig själfva skola sedan den unge mannen och den unga kvinnan lätt kunna vakta sig för att åter neddraga talets vackra konst. Ett vackert, rent språk är en spegel af både hufvudets och hjärtats bildning.

Må ynglingen betänka, att han en dag i framtiden kan stå i riksförsamlingens talarestol eller måhända som församlingsherde på predikstolen. Må han då hålla fullt och fast i sin hand det klingande och öfvertygande svärd, som kallas vårt modersmål.

Och hvad som gäller den unge mannen, gäller äfven i icke mindre mån den unga kvinnan, om hon än icke behöfver beträda talarstolen. Det är kvinnan, som ger ton åt så väl hemmet som sällskapslifvet, och talets fina skick bör vara hemmastadt på bägge ställena.

En skald säger: »Det är musik att höra kvinnan tala.» Ja, det är sant — när hon talar väl. Den unga kvinnan i de burgna hemmen anser sig sällan hafva afslutat sina studier med skolan. Det är så mycket hon anser fordra en fulländning. Hon vill bli mästarinna på sitt piano, hon fortfar med sina franska talöfningar, hon vill utbilda sin röst, hon vill måla i olja eller vattenfärg, men månne hon icke äfven borde ägna någon tid åt vården af sitt eget språk, vinna herravälde äfven öfver *detta* instrument. Den unga kvinnan sätter en ära uti att behaga genom oskuld och kvinnlighet, genom behag och talanger. Skulle hon ej bland dessa vilja räkna den att tala och läsa sitt modersmål fulländadt och dagligen offra litet omsorg och möda härför?

Vårt modersmål är ett heligt arf, som vi må se till att kunna lämna våra barn som en omsorgsfullt vårdad familjeklenod utan fläck och vank.

Adolf Hellander.

En vacker kvinnas älskvärdhet kostar henne litet och inbringar mycket; en ful kvinnas älskvärdhet kostar henne mycket och inbringar intet.

Otto Neumann-Hofer.

Att skiljas...

Han hade tagit sin lilla dotter upp i knäet, smekte hennes ljusa silkeshår och förelade henne valet: »Hör, min lilla älskling: pappa skall snart resa långt bort. Mamma stannar här. Hos hvem vill nu Lillan vara, hos pappa eller hos mamma?»

Lillan besinnade sig icke länge. Svaret låg redan på förhand färdigt på hennes lilla tungspets: »Hos båda.»

»Det går inte för sig, mitt barn, då mamma blir här och pappa reser bort. Men om du reser med mig, så skall jag köpa dig den där stora dockprinsessan, som du var så betagen i häromdagen hos leksakshandlaren. Den får du ta med dig på resan. Far du inte med pappa, mitt lilla hjärta?»

»Jag far med pappa,» förklarade Lillan, »och dockan skall heta Elsa; jag tycker om Elsa, och jag har ännu inte någon Elsa.»

Hon tog sin lilla dotter upp i famnen, fattade i hennes kind med två finger, så att blåklintsögonen måste se in i hennes, och förelade henne valet:

»Pappa reser nu bort, min älskling, och mamma blir kvar här. Hos hvilken vill du då vara?»

Lillan behöfde ej heller nu länge tänka sig för: »Hos båda,» sade hon hastigt.

»Det går inte, mitt barn,» förklarade mamma allvarligt. »Pappa reser bort, och jag stannar här. Vill du vara hos mig? Jag skall köpa min lilla flicka en spetsklädning med rosenröda band. Tänk, hur fin hon då skall bli!»

Och lillan beslöt sig: »Jag stannar hos dig, men helt och hållet af spetsar blir den väl, eller hur?»

Så var det då bestämdt. Lillan skulle bli hos mamma. Så kom dagen, då pappa skulle resa, och då önskade han taga afsked af sin dotter. Men Lillan ville inte höra talas om något afsked. Hon omfamnade krampaktigt sin pappa och höll honom fast under snyftningar, så att han icke kunde göra sig lös från henne. Mamma stod bedröfvad bredvid.

»Efter du då inte vill stanna hos mig, Lillan, som jag ser,» sade hon till sist, »så skall jag hämta din kapp och hatt, så får du resa med pappa.»

»Ack ja, resa med,» bad Lillan, och med af ångest bäfvande hjärta hjälpte den unga modern att göra sitt barn resfärdigt.

»Men du vill väl ändå först ta afsked af mamma,» sade hon förebrående. »Gif mamma en kyss, ty du får inte se henne på länge.»

Men därom ville åter Lillan inte böra talas. Hon lindade sin späda arm om mammas hals, lutade sitt hufvud mot hennes skuldra och stod ej att få bort från denna ljufva plats.

»Så stanna hos mamma,» sade då i sin tur pappa med en underlig heshet i sin stämning och gjorde min af att gå. Men alldeles som om barnet hade anat, hvad dock denna skilsmässa betydde, vände det sig om med ett skrik, och utan att med den ena armen släppa mammas hals, grep det om pappas hand och höll den fast som en skeppsbruten. Och så blef det. Hon ville inte fara ifrån mamma, men hon ville inte heller tillåta pappa att gå sin väg. Hon höll dessa båda, som trodde det omöjligt att längre härda ut med hvarandra, tillsamman inom fänget af sina små armar, utan att de vågade se hvarandra i ögonen. Ingendera kunde slita sig lös, ingendera kunde gifva efter, och dock blygdes de, ack, huru de blygdes!

»Hvarför far inte mamma med?» frågade

Lillan till sist, helt öfverraskad, att denna lösning ännu inte fallit någondera in.

»Det går inte för sig, Lillan,» inföll mamma strängt.

»Och jag kommer för sent till tåget!»

»Ack ja, kom för sent till det otäcka, gamla tåget! Hvarför stannar du inte här?»

»Det går inte för sig,» sade han kort. Lillan såg från den ena till den andra. Göra hvad de göra ville, hon släppte ingen af dem lös, hon höll dem fast med en instinkt, som var mer än vishet. Och som de nu betraktade det egensinniga barnet, som ej kunde begripa, att pappa och mamma ville skiljas, då grepos de båda af ett oerhördt medlidande med den stackars lilla, som de ärnade tillfoga en sorg, hvilken hon ännu inte ens kunde fatta, och mot hvilken de ock själfva af hela sin själ reste sig. Och hvarför ville de göra det?

I detta ögonblick visste de det ingendera. Mannen fann hvarken mod att gå eller att bli kvar och såg, halft retad, halft rörd, på Lillan.

»För barnets skull,» sade den unga kvinnan, hviskande, med sänkta ögon, »skulle du för barnets skull kunna ha tålmod med min 'olidlighet'?»

»Och skulle du för barnets skull kunna lära att fördraga min 'outhärdliga häftighet'?»

»Jag vill det,» snyftade hon sakta. Då kastade han af sig sin rock, slängde sin hatt åt sidan och drog Lillan till sitt bröst.

De visste nu, att de icke kunde skiljas. I detta medvetande och i känslan af samhörighet mildrade hon märkbart sin »olidlighet», och äfven hans »outhärdliga häftighet» lämnade plats för en manlig själfbehärskning. De lekte nu ej längre med det farliga ordet »skilsmässa», hvilket så länge slungats som en boll emellan dem, att det från ett blott tomt ord till sist varit nära vid att bli verklighet. Och om de någon gång fruktade ett återfall i sin gamla stämning, så var en blick på Lillan nog att föra dem till besinning. Hon var och blef den fredsängel, som för alltid höll oenigheten borta.

A. Noël.

Från kvinnans arbetsfält.

Studier från Stockholms horisont

af G. Gullberg.

X.

Kvinnan i skilda yrken.

Teknisk undervisning åt kvinnor.

Kvinnan har så småningom eröfrat sig en plats på nästan alla mannens arbetsområden, ej endast inom de intellektuella arbetsområdena, utan äfven i handverket och yrkena ända ner till det tyngsta kroppsarbetet.

Utän att här i ringaste mån inlåta mig på frågan om det inflytande detta i stort sedt kan ha på arbetspriserna, på mannens ställning och på den naturliga samfundsutvecklingen i sin helhet, skall jag nöja mig att helt enkelt konstatera detta som ett enkelt faktum och framhålla några utaf de yrken, där kvinnan har tillkämpat sig plats, och där hon kan framgångsrikt täfla med mannen.

Ett bland dessa är *typografens*. Ännu för ett tiotal af år sedan skulle man fått leta efter kvinnliga typografer. Några sådana funnos säkerligen, men de voro ytterst få. Tryckeriägarne engagerade ej gärna kvinnor,

då de icke tilltrorde dem den ackuratess, den snabba uppfattning, den uthållighet, som fordras för sättarens yrke.

Men i *konkurrensen* fingo kvinnorna här som öfverallt en mäktig bundsförvant. Konkurrensen i boktryckeriyrket nedsatte arbetsgifvarens inkomster, han måste således förminska sina utgifter. Och kvinnorna arbetade billigare än männen. Och på så sätt fingo kvinnliga sättare snart insteg på talrika tryckerier, dock ännu ej på hufvudstadens största tryckerietablissemang.

Sanningen torde ock vara, att de kvinnliga sättarne sällan hinna upp till sina manliga kamraters snabbhet och skicklighet i arbetet. De användas också merendels i s. k. »slätsättning», tidningssättning o. d.; för »tabellsättning» och svårare typografiska arbeten har hon sällan nödig skicklighet.

Sannolikt kan kvinnan här som i de flesta fall utveckla sig allt mer och mer.

De kvinnliga typograferna kunna göra sig rätt goda inkomster, beroende på skicklighet och flit, då arbetet i de allra flesta fall betalas pr styck eller efter »beräkning», som det kallas. En god kvinnlig typograf kan drifva upp sin inkomst till 12 å 18 kronor i veckan, med en medelinkomst under största delen af året af 15 kronor i veckan.

Ett annat område, där kvinnorna i större mängd användas, är *bokbinderiet*. Detta arbete ägnar sig ock i högre grad för henne, då det fordras en lätt och kvick hand, »händighet» och smak. En bokbinderiarbeterska kan förtjäna sina 10 å 14 kronor i veckan. Medelförtjänsten beräknas till 12 kronor i veckan.

Ett yrke, som mera närmar sig konstnärrens arbete än handtverkarens — och på dess högsta stadium är konst — är *porslinsmålneriet*.

Vid våra stora porslinsfabriker användas i allmänhet unga flickor till detta arbete, som fordrar stor vana och en snabb och lätt hand.

De enklaste formerna af porslinsmåleri: att anbringa de kulörta ränderna kring tallrikar, tefat, koppar o. d. sker på det sätt, att det kärl, som skall målas, ett tefat t. ex., ställes på en liten ställning, som genom en trampapparat är försatt i en ytterst hastig roterande rörelse. Penseln med färgen föres i en lätt beröring med det ställe å fatet, hvarifrån randen skall dragas, och på mindre än en hundraleds sekund är randen anbringad.

Men det fordras stor vana och färdighet, dels att snabbt sätta fatet på den roterande ställningen, att anbringa penseln just så, att randen blir lagom bred och jämn och att ränderna — då de äro flere — komma på riktigt afstånd från hvarandra, äfvensom att blixtnsnabbt utbyta det målade fatet mot ett annat. Blommor och ornament på finare porslin målas för hand antingen efter schablon eller fritt.

Porslinsmålarkorna kunna drifva upp sina inkomster ganska högt, från 40—50 kronor ända till 100—125 kronor i månaden, beroende på konstfärdighet och flit.

Bland öfriga yrken kvinnorna kunna ägna sig åt, märkas *snörmakeri*, *xylografi*, *guld- och silfverpolering*, *skonålling* m. fl.

I de tyngre kroppsarbetande yrkena använder man af helt naturliga skäl sällan kvinnor.

Det är endast byggnadsfacket, som härvid är ett undantag, då kvinnor, åtminstone här i hufvudstaden, i stor utsträckning användas som *murerihandtlångerskor*. Dessa

kvinnor, oftast starka, unga flickor från landsbygden, ha en inkomst af mellan 22 och 18 öre i timmen eller mellan 2:50 å 2 kr. pr dag. Men arbetstiden räcker blott från vår till vinter.

Största delen af den fattigaste klassens unga kvinnor blifva tjänarinnor i hemmen — men om denna kategori af arbeterskor har säkerligen mina läsarinnor för stor erfarenhet, för att jag här behöfver vidröra densamma.

* * *

De kvinnor, som vilja ägna sig åt de industriella yrkena hafva i hufvudstaden rikliga och goda tillfällen att förskaffa sig nödiga förkunskaper och teknisk underbyggnad.

Utöfva privata läroanstalter i detta syfte äga vi den af staten understödda *Tekniska skolan* (Mäster-Samuelsgatan 44), som har en särskild afdelning för *kvinnliga lärjungar*.

Läroåret i Tekniska skolan för kvinnliga lärjungar börjar den 1 oktober och slutar den 30 april.

Inskrifning börjar den 15 september och fortgår för dem, som hindrats att före läroårets början anmäla sig, intill slutet af mars månad.

Inträdesfordringar äro: vitsord om god frejd och att hafva fyllt 14 år. För åtnjutande af undervisning i aritmetik, uppsatsskrifning eller välskrifning och textning, eller i andra på dem grundade läroämnen, skall lärjunge genom intyg och eventuella prof visa sig äga nödiga förkunskaper: god öfning i behandlingen af de fyra räknesätten i hela tal; förmåga att någorlunda felfritt skriva svenska språket; en redig handstil.

Vid denna skola lämnas undervisning i följande ämnen:

Geometrisk konstruktionsritning jämte linial- och fackritning samt de första grunderna af beskrifvande geometri; perspektivlära; frihandsteckning; målning; modellering; aritmetik; geometri; naturlära; allmän varukänedom; uppsatsskrifning; bokföreläsning; välskrifning och textning.

Detta är ju en hel mängd nyttiga saker.

Under vissa villkor få denna afdelnings lärjungar äfven deltaga uti undervisningen uti skärning i trä samt uti gravering och cicelering inom högre konstindustriella skolan.

Undervisningstiderna i alla dessa olika fack äro bestämda efter särskild plan, och alla underrättelser meddelas af skolans föreståndare muntligt eller skriftligt.

Afgifterna äro ytterst låga eller för lärjunge, som redan inträdd i tekniskt yrke, för läroår 4 kr., för annan lärjunge 12 kr. Afgifterna erläggas förskottsvis. Lärjunge, som önskar afgangsbetyg, måste fullständigt ha genomgått någon af de särskilda kurserna.

* * *

Utöfva denna så att säga förberedande tekniska skola upptager läroverket en *högre konstindustriell skola* för män och kvinnor.

I en särskild afdelning af denna skola meddelas undervisning åt personer, som vilja utbildas till lärare eller *lärarinnor i teckning*. Skolan har dessutom fyra fackafdelningar: för mönsterritning, för dekorationsmålning, för modellering samt för skärning i trä, cicelering och gravering.

Läroåret börjar 1 sept. och slutar 31 maj, inskrifning börjar 25 aug. och fortgår till månadens slut.

Inträdesfordringarna äro för afdelningen för teckningslärare: god frejd, hafva fyllt 18 år

samt äga ett kunskapsmått motsvarande femte klassens, äfvensom skicklighet i teckning.

För de öfriga fackafdelningarna: att hafva god frejd, ha fyllt 15 år samt rimliga skol-kunskaper.

Årliga afgiften varierar för de olika facken mellan 16 kronor och 8 kronor samt är i afdelningen för teckningslärare 20 kr.

Extra läroämnen äro konstsoömnad, stil-lära och ornamentik samt fotografi.

* * *

Tekniska skolan för kvinnliga lärjungar räknade under läroåret 1889—90 icke mindre än 264 lärjungar, af hvilka 32 redan inträdt i tekniskt yrke. Af dessa 32 voro 7 lärarinnor i teckning och slöjd, 6 skulptörer, 5 gravörer, och 14 tillhörde andra yrken.

Från Stockholm voro 128 lärjungar och från landsorten 125. Resten voro utlänningar från Finland, Danmark, Ryssland, Belgien, Italien, ja till och ned från Amerika. Den högre konstindustriella skolan hade under samma tid 64 kvinnliga lärjungar. Skolan i sin helhet — i alla dess olika afdelningar — räknade 309 kvinnliga elever.

De kvinnor, som vilja ägna sig åt yrkena, ha sålunda ett utmärkt tillfälle att grundligt och så godt som gratis tillägna sig nödig underbyggnad — något som också behöfves, om de vilja framgångsrikt täfla med männen.

I medgång och i motgång.

Medgångens dygd är återhållsamhet; motgångens dygd är tålmod. — Medgången saknar icke bekymmer och obehag; och motgången saknar ej tröst och förhoppningar. Vi finna i handarbeten och broderi, att man har mera nöje af ett lifligt mönster på en mörk och allvarsam botten, än af ett melankoliskt och mörkt mönster på en ljus botten; döm därför hjärtats nöje efter ögats nöje. Dygden är verkligen lik dyrbara vällukter, hvilka dofta starkast då de brännas eller krossas; ty medgången förråder bäst felen, men motgången uppenbarar bäst förtjänsterna.

Bacou.

Genom förnöjsamhetens glasögon.

»Jag har ett förnöjsamt sinn,
Det är rikedomens min,
Det är mera än silfver och guld.»

Det vill något till för att, då man brutit benet, tacka Gud, att det ej var båda benen och armarne med, och dock fordras därtill endast, att man från ungdomen fått de riktiga glasögonen på sig. De äro allt en stor skatt, dessa präktiga glasögon, som visa alla lifvets förhållanden från deras ljusaste sida, och inga föräldrar borde försumma att tillförsäkra sina barn denna klenod. Den är »mera än silfver och guld», säger folkvisan, och det är för visso sannt. Silfver och guld kunna förtäras och förskingras, men med dessa glasögon gifva föräldrarna åt barnet en sådan fond af lycka med på vägen, att den näppeligen helt kan decimeras af lifvets stormar.

Att utan vidare gå till optikern och för en

rund summa skaffa sig de oförlikneliga glasögonen går visserligen ej för sig, och utan att själf äga ett par sådana, har man svårt att förse barnen; men med litet själföfvinnelse, god vilja och uppmärksamhet på sig själf kan man nog inom en jämförelsevis kort tid komma sig till dem, och denna ansträngning bör ej vara för stor vare sig för far eller mor, då det gäller en sådan familjeklenod.

Då liten tös kommer hem från skolan och med smått afund i rösten talar om kamratens vackra fina klädning, säger den mor, som ser genom försakelsens och tålmodets dystra glasögon: »Vi hafva ej råd till sådana dyrbara saker; du måste vänja dig att vara nöjd med mindre,» under det att den mamma, som genom de ljusa glasögonen tittar på sin lilla flicka, säger: »Men tänk sådan präktig, varm klädning du själf har; hvad tror du stackars träsiga Torp-Greta skulle säga, om hon finge en så här god klädning?»

Om soppan är för mycket salt, är det ingalunda rådligt, att husmodern lämnar detta obeaktadt gent emot köksan; men saken behöfver därför ej vid bordet behandlas som en familjeolycka.

Då ovädret förhindrar en utfärd, är det litet ledsamt, men tur ändå, att man ej redan hunnit ut och blifvit obehagligt öfverraskad.

Går ett hopp, hvaråt man länge gladt sig, ej i fullbordan; nå, så har man ändock haft nöje, så länge man hoppats!

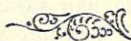
Då lille pysen skadat sig, behöfver det ej genast heta: »Min stackars, stackars gosse! Aj, aj, ett så stygtt sår!» Hurtigare tager man saken sålunda: »Åh, en duktig pojke skriker inte för småsaker; en sådan tur, att såret ej är större.»

Det är godt och nyttigt, att barnen tidigt vänjas vid små försakelser och uppoffringar; men de behöfva ej därför göras till martyrer, utan lära sig att äfven då söka upp den ljusaste sidan af saken.

Världen är ingalunda en sådan jämmerdal, som pessimisterna vilja göra den till; det gäller blott att öppna barnets blick för det sköna och goda i den. Den ödmjuka resignationen, det tåliga korsdragandet äro vackra dygder; men ädlare, bättre är det väl att midt under försakelsen inse, huru mycket man, trots allt, har att vara glad och tacksam åt.

»Hvad rätt har du att fordra mera af lycka än din nästa,» är en af socialismens trosartiklar, och den vore nog värd att taga vara på, om blott det lilla »du» utbyttes mot »jag» och hvar och en sedan i lifvets skiften tillämpade den på sig själf. Det är märkvärdigt, huru trösterik den tanken är, att man ändå har litet mera än andra. Och den trösten kunna de flesta oförnöjda mycket väl skaffa sig, ty det är ej bland de mest vanlottade man finner de minst förnöjda. Konsten är blott att skaffa sig lämpliga glasögon, som ej vända blicken uppåt, ty då bländas man af lyxen och glansen, så att ens egen omgifning ter sig full af svarta fläckar; men har man fått på sig ett par glasögon, som rikta blicken nedåt, där ser man, huru mycket mörkare och dystrare det ännu kunde vara, och då finner man sig själf stående midt in i lyckans solljus.

M. N.

En kvinna, som sysslar med politik, gör samma intryck som en dam, hvilken lägger sig till med mustascher.

Otto Neumann-Hofer.

Hyacinter för vinterträdgården.

Sedan ännu sommarens sista stunder med fulla händer skänka oss af sin blomsterprakt, må vi icke glömma att i rätt tid äfven för de kulna vinterdagarne bereda litet som marglädje i våra hem. Bland de skiftande växterna i vår fönsterträdgård finnas väl knappast några, som angenämare miuna oss om sommaren än de tacksamma hyacinterna med sina klara färger och sin sköna doft. Vi vilja därför här ägna några ord åt denna del af blomsterkulturen i våra boningsrum, synnerligast som hyacintlökarne just vid denna tid bäst böra köpas från fröhandlaren, som nu nyss intagit dem från Holland. Märkvärdigt nog har ingen, mig veterligen, här i Sverige kommit sig för med att föröka hyacinter, hvilket dock ej borde vara värre för våra trädgårdsmästare än för holländarne.

Som sagt, man skaffar sig stora och friska lökar af de färger man vill hafva; lägger så i botten af den circa 15 cm vida krukans först naturligen en krukskärfva öfver hålet och därpå ännu några krukskärfvor eller, nästan ännu bättre, i bitar sönderslagna träkol. En blandning af god löfjord, hästgödsel och fin sjösand fylles uti krukans, så att blott 3 cm återstår till kanten. Öfver jorden lägges därpå ett lager af enbart fin sand, och ofvanpå detta sättas löken samt nedtryckes så, att densamma »hals», d. v. s. det ställe därifrån bladen skola framkomma, blir i jämnhöjd med sandlagret.

Sedan löken sålunda är planterad, nedgräfvnes krukans å något ställe i trädgården circa 18 cm djupt, och öfver stället lägges löf, halm eller dylikt för att hindra kölden att bilda »käle» i jorden ofvanpå krukans. En pinne nedsättes också, på det man må kunna taga rätt på platsen, äfven om snö skulle komma. Det går ok an — enkannerligen för stadsbor — att hafva hyacinterna i en källare under denna s. k. »rotningstid», men de måste då noga tillses, att de ej mögla eller alldeles rutna.

Hvarför så mången gång hyacinterna misslyckas, som man säger, är just af den omständigheten, att de börja drifvas, innan de fått tid att rota sig, och då är ju helt naturligt, att blomningen går om intet. Äfven lökar, som ett år förut blommat och få kvarstå i krukorna, måste planteras så tidigt på hösten, att de hinna ånyo rot-sig, ty de gamla rötterna vissna bort, och nya måste utväxa, om växten skall kunna blomma.

I början eller medlet af december intagas samtlige hyacintkrukorna från trädgården — om man haft dem där — och ställas i källaren; de tidigaste sorterna kunna då börja drifvas i ett rum med 9 å 10° C., hvilken värmegrad snart nog kan ökas ända därefter, att krukorna ställas i nisch å kakelugnen eller annat varmt ställe, till dess blom-morna slå ut, då man kan sätta dem hvar som helst i rummet.

Vattningen börjas naturligtvis i och med drifningen och i förhållande till densamma, så att krukorna aldrig få vara torra. Då lökarne utblommat, afskäras bladen eller få vissna af sig själfva; dock måste man, om man vill drifva samma lök nästa år, blott så småningom upphöra med vattningen, i annat fall torkar löken för hastigt tillsammans och blir oduglig. I allmänhet kan man drifva hyacintlökar 2 år å rad; sedan löna de sig knappast. Dock kan man, genom att plantera dem på kalljord i trädgården 1 å 2 år sedan åter inplantera dem i krukor, och blifva, de då åter ganska vackra och frodiga. De plante så då ute på en liten grupp med skyddadt läge och djup och fet jord; lökarne sättas 12 å 15 cm djupt med ett lager stallgödsel under. Måste vintertiden täckas med löf eller halm.

Samma förfaringssätt som med hyacinterna iakttages äfven med andra lökväxter t. ex. crocus, tacetter, liljor m. fl. Liljorna kunna dock ej drifvas så tidigt som crocus och hyacinter. Med iakttagande af ofvan anförda förfaringssätt, skall man lätt kunna skaffa sig många och vackra blommor af lökväxterna under vintern.

Blomstervän.

Om en ful kvinna har begåfning, tröstar hon sig därför ej öfver sin brist på skönhet; men hon hämnar sig på alla, som icke dela denna brist.

Hälften af nöjet vid hvarje bikt består däri att förråda sina hemligheter.

Till botten?

Skiss för Idun af *Frou-Frou*.

... Hu så kallt! Gång efter annan lade han ned pennan och begynnade gnida sina blå-röda händer eller andas på dem. Sedan måste hans stela fingrar ånyo gripa om det gamla träskafvet, och så hördes åter pennans raspande på det grofva hamppappersarket, där man kunde få läsa den spännande historien om, hur grefvinnan Jareskin bortröfvades ur sin egen slottspark.

Ja, det var en präktig historia, som skulle bereda prenumeranterna på »Frihetsvännen» mycket nöje, allra helst som de fingo den gratis. Att den däremot ej tillskyndade öfversättaren några synnerliga fördelar, därom vittnade hans fläckiga, trasiga rock, hans gråbleka, orakade ansikte och hela det lilla rummet, hvars möbler utgjordes af en cuppbäddad säng, en tarflig, brunmålad koffert, en kommod och en liten dyster kamin, bredvid hvilken en kolhög låg uppstaplad.

Ute i något af stadens kyrktorn slog klockan nio, och några minuter senare reste sig den unge mannen — som för resten blifvit ordentligen döpt till Edvard — slog igen den tjocka bokluntan, hvarur han öfversatt, och tog några steg utåt den skumma kammaren.

Han var alldeles stel af köld, och kallare blef det i hvar minut. Här var tydligen ej värdt att spara; bättre att frysa ihjäl i öfvermorgon än i dag! Han gick fram till kaminen, föll på knä och tänkte några stickor, därpå sköt han in dem och ett par vedträn i det svarta gapet, som i ett nu blef ett enda leende och på sitt sprittrande muntra språk tycktes säga: kostar jag, så smakar jag.

Ja, nog smakade det! Det värmdes både kropp och själ, det där tumlande, röda skenet, och han skulle velat njuta af det länge. Men det gick ej an: han vände sig mot kolhögen, tog händerna fulla af de sotiga kolen och kastade in dem i lågorna. Nu skulle där bli arbete och allvar af, men det hade han nog af själf, och därför stängde han luckan.

Sakta och småleende gick han sedan bort till kofferten, slog upp locket och drog försiktigt fram ett mörkt, glänsande föremål — sin hjärtevän. Nej, det menade han inte!

Därpå sköt han fram stolen till kaminen och satte sig, allt med hjärtevännen i handen.

Kolen hade nu börjat glödgas, och ofvanom dem dansade små lätta lågor; det var muntert att se på, och han började känna sig lätt till sinnes, där han satt framåtlutad mot elden och liksom på lek drog och vred i korken...

Så, nu gick den ur. Han förde buteljen upp mot ansiktet, men drack icke: han blott inandades dess doft, länge och med slutna ögon.

Det var också en underbar doft: den lade sig smekande och lindrande öfver hans sjuka, trötta hjärna, trängde in i hjärtat och påskyndade dess slag; han blott sörjde öfver, att han ej kunde andas nog djupt för att fånga det hemlighetsfulla, doftande väsendet helt och hållet för att i all evighet bära det inom sig... Det är alkoholanden... tänkte han med ett leende för sig själf och bad tyst: — Kom, kom lilla ande och stanna för alltid inom mig, jag älskar dig, älskar dig mer än allt annat...

»Hvad tänker jag?» undrade han sedan förskräckt; »blir jag tokig?» Och han reste sig från sin nedlutande ställning och förde

buteljen till munnen: man måste jaga bort sådana farliga tankar.

En, nej ett par duktiga klunkar och så korken i för att ej dragas upp mera den kväl-len.

Nu, medan det var fart och eld i blodet, skulle han passa på och tänka öfver sin roman; en originalroman, som ej skulle komma in i Folkvännen och betalas med femtio öre spalten, utan i en stor, daglig tidning och skaffa honom både ära och guld.

Men hvar hade han dem nu, alla karaktärerna och konflikterna? Hur han än knep ihop ögonen och spanade och letade, fann han intet... Den lilla anden hade spelat honom ett fult spratt och fyllt hela hjärnan liksom med ett töcken. Nå ja, icke ens af en ande kan man begära, att den skall ge, utan att taga något i ersättning; nu hade han tagit alla hans idéer, men gifvit... aah! Och hela hans uppmärksamhet riktades på den behagliga smaken i gommen och på hur förnimmelsen däraf gradvis försvagades, tills den slutligen knappt var mer än ett minne — men ett minne, som han ej hann njuta af, emedan på dess grund längtan växte upp, stor och stark och förkväfvande allt annat.

Ett par minuter varade striden; sedan gick det, som det ofta plägar gå: viljan blef öfverlöpare.

Han tog åter buteljen, som han ställt bredvid sig, drog ur korken och drack. Det var härliga sekunder, men så också ej mycket kvar; och det som blef, var ingenting att spara på, hvarför han drack ur det också.

Därpå reste han sig och gick med ojämma steg öfver det gungande golvet, ställde buteljen på bordet och kastade sig ned på sängen.

* * *

Han hade legat en stund, och en tung dvala började falla öfver honom, då han plötsligt hörde steg. Men hvar? Han kunde ej reda upp det för sig. I rummet? Ute på gården? I trappan?... Ja, i trappan var det... Nu i förstugan. — Han reste på sig litet, men föll tillbaka: någonting tungt, oemotståndligt tryckte honom ned igen och fyllde honom med en känsla af kväfvande ångest.

Så knackade det på dörren, och innan han själf visste af det, satt han upprätt i sängen med vidöppna ögon. — Mötet!... Han hade glömt det!

Än en gång knackade det. — Stig in — ropade han då ändtligen med skroflig darrande stämma.

Ja visst, så var det. Där stod hon nu på tröskeln, fattig flicka, rödfrusen och ynkelig att se på i sin urväxta kappa och sin barnötta skinnmössa.

Hon tycktes ha kommit tvekande och ängslig, men då hon såg honom sitta där med blossande kinder och matta, töckniga ögon, försvann villrådigheten.

»Men Edvard, är du sjuk?» utbrast hon och sprang fram mot sängen.

En sådan börda hon tog ifrån honom! De spända musklerna slaknade, och han sjönk tungt ned på bädden. Sjuk, ja!

»Jaa,» mumlade han sakta och vände sig mot väggen. Hon fick inte känna hans andedräkt. — Om hon nu bara ville låta honom vara i fred!

Men hon föll på knä bredvid sängen, fattade hans heta hand och tryckte den mot sitt hjärta och sina läppar, medan hon sakta kallade honom vid de ömmaste namn: reaktionen

efter all den bitterhet hon känt, då hon förgäfvades spanat efter honom på den utsatta mötesplatsen.

Sedan ville hon veta, hvad det var med honom, om hon skulle hämta doktor.

Han hörde allt detta som något långt af lägset, oafbrutet ljud, hvars innebörd han ej förstod. Men så fattade han ändå till sist, att han måste säga något för att bringa det till tystnad, och utan att riktigt öppna läpparne, sluddrade han fram: »Hufvudvärk... sofva...»

Då blef det ändtligen tyst.

Inom några ögonblick somnade han. Äfven hon slöt ögonen och lutade sitt hufvud mot hans arm.

Hvad här var tryggt och skönt! Här hörde hon endast sin väns lugna och djupa andetag och kolens lätta knastrande i kaminen. Där ute var det bitande kallt, och där hade hon också endast mött kalla, likgiltiga ögon, då hon beklämd och bäfvande sett upp mot de förbigåendes ansikten, hvarje gång i det svaga hoppet, att det skulle vara hans.

Men gladare bilder kunde hon lyckligtvis locka fram; hon begynnade tänka på deras första sammanträffande, deras möten, deras söndagsutfärder, deras blifvande hem, alltsammans saker, som hon tänkte på och genomgick i minnet väl hundra gånger om dagen, utan att någonsin tröttna.

Hon vaknade ur sina drömmar genom att han häftigt for med handen öfver ögonen, och hon kom att tänka på, att han kanske skulle sofva bättre, ifall lampan släcktes.

Hon reste sig och gick fram till bordet. Se, där lågo hans öfversättningar, hans skrifsaker... Hon såg på dem med ett litet vänligt leende. Hon höll af dem också.

Så kom hugget med hvinande fart och så skarpt, att hon nästan höll på att digna ned.

»Kanske var det ett misstag,» tänkte hon sedan, och tungt stödd mot bordet, lutade hon sitt hvita ansikte öfver buteljen.

Sekunden därefter rullade den klingande utefter golvet. Det hade varit en ögonblickets impuls, hon hade ej kunnat hålla tillbaka handen, och nu följde hon de dansande gröna skärfvorna med en stel, hård blick.

Jaså, han var drucken, hade tömt den, medan hon, frysande och halfgråtande, vandrat gatan upp och ned.

Hon satte sig hastigt vid bordet, grep pennan, ref loss ett blad, och med sammanpressade läppar och lysande ögon började hon skriva.

Först gick det med ilande fart, men så småningom saktade sig pennans rörelse. Hon började ofrivilligt lyssna till hans lugna, djupa andetag, såg papperen betäckta med hans kära, fula stil... nej, hon kunde ej skiljas från honom, och kärleken, som förskräckt dolt sig i någon af hjärtats alla hemliga vrår, vågade sig åter fram och intog sin gamla plats.

Hon sköt ifrån sig papperet och lade ned pennan: hon såg ju ej skriva för tårarne.

Ack, hvad detta var bittert och tungt! Det värsta af allt, allt, som kunnat träffa dem! Hvad skulle det blifva af dem? — Och hon lutade snyftande sitt hufvud mot armen. — Men hon kunde ej öfverge honom. Öfverallt där olycka finns, där måste det också finnas kärlek. Hon skulle alltid vara hos honom, älska honom och skydda honom.

Ja, skydda och bevara honom för det onda! Hon sprang fram till sängen och föll på knä, lutade sig öfver honom och slog sina armar om honom. Ja, hon skulle skydda och bevara honom från den onde frestaren. Hvad

kanske ingenting annat i världen kunde, det skulle hennes kärlek förmå.

Och för dessa tankar vek ångesten så småningom undan, och till slut somnade hon, snyftande ännu i sömnen och med lidandets första, skugglika insegel på sitt ansikte, men med hopp och förtröstan resande sig, starka och mäktiga, i bakgrunden.

* * *

Och sedan? Gingo de till botten?

»Ej måttet fullt.»

Under ofvanstående rubrik hade i nr 32 af Idun för i år inflytt ett poem, under-tecknad *M. L.*, som sändts oss till införande såsom original. Först för sent upptäckte vi, att vi denna gång varit utsatta för ett af dessa oförsynta litterära underslef, för hvilka knappast någon tidning med största vaksamhet kan freda sig, ehuru dess bättre detta fall i Iduns annaler hittildags är enastående. Det af *M. L.* — vi behöfva naturligtvis ej påpeka, hurusom detta märke ej har det minsta samband med vår värderade medarbetarinnan fru Mathilda Langlets initialer — under-tecknade poemet befanns vara rätteligen författadt af *Toivo* (Sigrid Elmblad) och infördt i hennes diktsamling »Vind för våg».

Den sistnämnda skattade författarinnan vistas för närvarande på ett besök i sitt fädernesland. Ofta har till Idun ingått begäran, att engång få *Toivos* bild införlifvad med den svenska kvinnotidningens galleri af förtjänta landsmanhonor, ty vida omkring i svenska hem har hennes diktkonst förvärfvat henne vänner. Det är därför med glädje Redaktionens i detta nummer ser sig i tillfälle villfara sin länge närda önskan härutinnan, på samma gång vi bringa våra läsarinnor den vackra dikt af *Toivos* penna, som hon haft vänligheten sända oss för detta n:r.

Ur notisboken.

Kvinnliga folkhögskolor. Vid det i dagarne i Upsala afhållna folkhögskolelärmötet förekom bland andra öfverläggningsämnen frågan: Hvilka äro orsakerna till att så få kvinnliga folkhögskolor finnas förenade med det manliga, och borde icke detta missförhållande med det snaraste afhjälpas? Samtliga talare voro öfverens om, att de kvinnliga folkhögskolorna äro minst lika nödvändiga och och nyttiga som de manliga. De hinder af ekonomisk eller annan art, som pläga förebaras, finnas bara i inbillningen. Tvärt om minskar den kvinnliga sommarskolan ofta den manligas ekonomiska svårigheter. Bristande intresse och förmåga af initiativ bära hufvudsakligen. »Våga, vinner», sade fru Cecilia Bååth-Holmberg och hänvisade till, huru hon och hennes man, utan att fråga en enda människa om ekonomiskt understöd, för 12 år sedan öppnade en kvinnlig sommarkurs i Tärna. Nu har den rikligt understöd.

Kvinnan gör mycket bättre propaganda för folkhögskolesaken än mannen, och vill man fostra en stark fosterländsk anda hos vårt folk, äro de kvinnliga folkhögskolorna det bästa verktyget.

*

Fru Agda Montelius har af Föreningen för välgörenhetens ordnande i Stockholm blifvit utsedd till föreståndarinnan för föreningens centralbyrå, sedan den nuvarande föreståndaren, hr A. Lindblom, förklarar sig önska afgå.

*

Kvinnlig organist. Kyrkorådet i Falkenberg har till vikarierande organist antagit fröken Hildgard Hellman.

*

Konstnärlig uppmaning. Fröken Agnes Kjellberg, den unga, talangfulla bildhuggarinnan, väl bekant för Iduns läsarinnor, är af akademien för de fria konsterna enhälligt uppsatt på förslag till erhållandet af ett af de lediga resestipendierna å 3,000 kr. om året i tre år.

*

En kvinnlig lärä. Mrs Zelia Nuttall, den af oss förut omtalade amerikanskan, som en längre tid gästade Stockholm för att öfvervaka utförandet å Generalstabens litografiska anstalt af en del mexikanska diagram, afsedda för Columbusutställningen i Madrid, har nu afrest till Leipzig. Mrs Nuttall lär vara en bland de få lärda, som kunna tyda gamla mexikanska handskrifter.

*

Våra damers klädningsfjädrar representera en ganska betydande handels- och industriartikel, som länge tagits från utlandet, Frankrike och Tyskland, och ännu nog i stor skala gör det. Man kunde dock tycka, att järnets och stålens land icke behöfde rikta utländingen för ett sådant behof. Vi äga nu dock en inhemsk lifvänderfabrik, den första i sitt slag, vid Sandvikens välkända järnverk, där en ypperlig svensk fjäder tillverkas, som i smidighet och styrka öfverträffar den ofta underhaltiga utländska varan, som än är för spröd, än mjuk som bandjärn. Den formen af protektionism kunna vi därför af godt samvete förorda åt hvarje svensk kvinna, att hon ser till att skaffa sig inhemska fjädrar i sina klädningar. Fabrikationen vid Sandviken har pågått sedan 1888, och att den redan vunnit rättvist förtroende bevisas bäst däraf, att den från 6,000 gross fjädrar, som det första året tillverkades, redan i fjol stigit till öfver 20,000 gross.

Litteratur.

Ord och fraser för resande till Italien; af E. Melén. Denna kortfattade och, som oss synes, verkligen praktiskt uppställda handledning i det vackra italienska språket, bör kunna blifva af stor nytta för dem, som ämna göra en tur till det klassiska landet, en studieresa, en rekreationsresa, en liten weddingtripp kanhända — hvad veta vi! Den svenska förf. har för sitt verk haft en infödd medarbetare, språkläraren G. Sacchi i Rom, en omständighet som ytterligare garanterar den lilla handbokens användbarhet och tillförlitlighet.

Teater och musik.

Kungl. operan. Ändtligen synes den svåra krisen vid k. operan hafva fått sin lösning och detta på ett sätt, som väl bör vara ägnadt att tillfredsställa alla parter. Chefskapet har, åtminstone tills vidare, öfvertagits af kammarherre *Axel Burén*, en inom Stockholms musikvärld välkänd och, efter hvad vi förnummit, synnerligen human personlighet. För sitt öfvertagande af chefskapet lär hr B. emellertid bland annat ha gjort till villkor, att direktör Nordquist ställer sin rika erfarenhet till hans disposition, något som hr N. också beredvilligt lofvat. En kompromiss har på detta sätt åstadkommit emellan operans personal och den afgående direktören, hvilken — säga hvad man vill och förebrå honom hvad man vill — väl dock ej kan fränkännas att hafva inlagt många förtjänster om den på sista tiden nära fallfärdiga operainstitutionen. Och vi kunna ej annat än hoppas, att samarbetet alla parter emellan under det kommande spelåret, som ånyo tager sin början i nästa vecka skall lända såväl konsten som operainstitutionen i dess helhet till största gagn.

Vi hafva förut meddelat ett rykte, att vår förnämsta operasångerska, fru Östberg, skulle afgå för att anträda en Amerikaturné. Dess bättre äro vi nu i tillfälle kunna meddela, att den nye operachefen lyckats engagera den celebra artisten för en serie gästuppträdanden under innevarande speltermin. Likaså har fru Edling lofvat sin medverkan som gäst. Början göres med »Figaros bröllop.»

Familjen på Annedal.

Novell

af

Amy Palm.

Belönad med hedersomnämmande vid Iduns sista pristäffing.

(Forts.)

Inne i salen voro ljusen tända, och sedan Henriette slagit an en vals, var hela kotteriet på benen.

»Och hör du, unga Dora, vill du skänka mig en vals?» sjöng Emil på den vackra folkvisans melodi och borlförde ännu gnolande den lilla muntra Dora.

Luftdraget, som uppstod genom de virflande parens rörelser, satte ljuslågorna i fladdring och kom steارينen att pryda golfvet med en och annan kraschan, hal och lömsk för dem, som dansade däröfver. Gösta Drake, som i sirliga vändningar och svängningar förde den lilla Gina Blixt, slapp med nätt nöd undan fördärfvet.

Med Gina i sina armar gjorde han, tack vare den försäliga steارينen, piruetter så halsbrytande, att de skulle kommit en lindansare att blekna, delvis härmade han pojkar, som åka kana, delvis den stackars olycklige, som för första gången i sitt lif som fullvuxen frestar jämnviktens lagar och med stålsko på fot och okunnighetens mod i sin barm rusar åstad ensam på isbunden sjö.

Den stackars Gina sväfvade en lång stund i luften, hon nådde ej golfvet, hur mycket hon än sträckte på sin kropp, men en sekund därefter nådde hon golfvet så mycket mer.

»Det slaget kunde ha blifvit min bane,» utbrast Gösta, då han kraflade sig upp och förde näsduken till hufvudet.

»Väl att det ej blef värre kalabalik,» fortfor han och betraktade den lilla blodfläck, han lyckats uppsamla på näsduken; han hade slagit hufvudet mot kakekugnskanten.

»Hvad katten ska man med kakekugnar midt i sommaren,» for han ut mot Torsten, som skyndat till.

Henriette hade snurrat om på pianostolen och såg hjärtansglig ut, som hon alltid gjorde, då något var å färde. Nu tryckte hon Gina i sina armar som för att skydda henne mot den redan öfverståndna faran.

»Den där tingesten,» fortfor Gösta och pekade på kakekugnen, »står där och ser stram ut; han tyckte nog, att jag behöfde litet till i hufvudet, och gaf mig därför en smäll i planeten, så att jag såg både solar, månar och stjärnor. Aha,» sade han, då han fick syn på stearinfläcken, »aha, det var du din pladaska, som gillrade för mina hederliga fötter. Vet du, du upplysningens tidehvarf, hvilken stor man du bringat på fall?» och han slog sig för bröstet för att betyga sin indentitet med den store mannen, vände sig så till Henriette och bad:

»Snälla Henriette, några takter till, det var en rysligt treflig vals, en gudomlig vals, och lilla Gina dansar som en engel.»

Fönsterna stodo öppna, och den milda aftonluften smög in med en doft af rosor, lindblommor och reseda. Då dansmusiken tystnade för en stund, hördes därutifrån ängsknarrens och syrsornas idisslande läte, bildande en egendomlig kontrast till det glada sorlet och skratet därinne, där blodet brann i unga pulsar och hjärtat slog i takt till dansens rytmiska vågor, där stundens yra och ungdomsstämningens berusning ryckte dessa ögonblickets barn med sig i skalkaktig, okonstlad fröjd.

Därborta i vrån hade Otto med sin stol stängt in Annie och höll för henne de mest poetiska förklaringar, det var nämligen vapenhvilsa slutet för dagen.

Han var ännu inne i sin roll och tycktes finna stort nöje uti att för ombytes skull strö smickrets blomster i ymnighet för hennes fötter.

»Nej, vet du Otto,» sade Annie skattande, sedan hon en stund i stum förvånning lyssnat till hans ord, »du är alldeles för mycket spelevinker för att slå dig på att tala i högre stil, det passar dig inte alls, det kunde möjligen gå för sig, då mustascherns vacklade på din öfverläpp, men inte så här inomhus.»

»Men jag försäkrar dig Annie, att jag blott tolkar min själs innersta känslor. Tror du man ostraffadt kan vara i din förtjusande närhet, utan

att till slut, likt flugan, bränna vingarne mot ljuset.»

»Bah,» svarade hon, »hur kan du prata sådant nonsens! »Förtjusande närhet,» ett sådant ultra fadt uttryck. Bättre kunde du ha hittat på. Och så det om flugan och ljuset, det är ju gammalt som gatan, någon innovatör är du då inte. Du stackars fluga, som brännt vingarne, då har du ju förlorat utsikt till högre lyftning, dina vingar, detta skimrande syskonpar, som bar dig genom rymden, då du ville svärma från — jag är ledsen att jag ej kan säga — från blomma till blomma, det skulle låta mycket bättre, men flugorna äro gudnäs inte för så idealistiska ting som blommor, alltså, låt oss säga, svärma efter behag. Arma fluga, som reducerats till ett ömkligt kryp.»

»Annie, du är bra hård och kall.»
»Inkonsekvens, min vän, nyss var jag ljuset som...»

»Annie, jag förtjänar ett bättre bemötande af dig, så du hör att...»

»Du må väl aldrig på allvar inbilla dig, att du är kär i mig?» hon spårade upp ögonen med så komisk fasa, att Torsten, som just gick förbi, frågade, om hon såg något spöke.

»Ja,» sade hon, »nära på. Nej Otto,» fortfor hon vänd till honom, gör mig den tjänsten att låta bli sådana dumheter, detta är något som jag minst ämnar sysselsätta mig med.» Hon steg upp och gick ut på balkongen.

»Din köld blott ökar...»
»Åh, var tyst,» utbrast hon förargad, då han följde efter henne. »Du är odräglig. Om du säger ett ord till, så...»

»Så?» frågade han ifrigt.
»Så,» sade hon, som ännu ej hunnit utfundera något lämligt, »så reser jag härifrån.»

»Inte värre, då följer jag med.»
»Åh,» suckade hon, »vilken njutning det måtte vara för en man som du att plåga en kvinna med sin obehagliga närvaro. Se så, helt om, marsch, gå nu in och dansa, jag vill vara i fred.»

Otto suckade och gick.
Axel Blixt förde fru Helga stadigt öfver tiljorna, och Gösta gick och önskade förgäves, att en steinfläck skulle lägga försåt för dem.

Henriette dansade med Torsten, Gina spelade Kalkonvalsens, och Otto flög som ett yrväder med Dora från hörn till hörn.

Margareta samtalande lugnt med den unge förvaltaren Robert von Hertz, Emil stod en bit ifrån och förargade sig öfver den värma, han tyckte hon lade i sin ton och sina blickar.

Under dukningen i salen slog man sig ner på verandan och berättade spökhistorier. Dora hurrade i en vrå och Gina makade sig närmare von Hertz. Gösta hade nyss slutat en härresande spökhistoria, då han reste sig upp och började några besvärjande gester.

»Hvad är det?» frågade Annie.
»Tyst,» hvissade Gina darrande.
»Måktige ande, träd fram,» dundrade Gösta med en röst, som om den kommit från antipodernas källarvåning, och så stirrade han med armarna utsträckta mot trädgården.

Gina gaf upp ett rop, Dora reste sig andlös. Därnere i trädgårdens dunkel reste sig en snövit jätteskepnad och skred emot dem.

Gösta blef troligtvis själf mest häpen, han stirrade som en fåne på det spöke, han frambesvurit, och kom sig ej för att yttra ett ord.

I en hast blef spöket några alnar kortare, sprang upp på trappan, grep Dora och flydde.

Besynnerligt nog tycktes Doras rädsla försvunnen, hon bara skrattade, slog spöket, där hufvudet antogs sitta, och ropade: »Galna Torsten!»

Torsten hade smugit in under spökhistoriernas glansperiod, krupt ut genom sängkammarfönstret medtagande lakan och eldgaffel och kom alldeles lagom för att agera spöke.

Då vagnarna sedan körde fram till Annedals trappa och kuskarne klatschande uppmanade hästarne till hemfärd, låg månljuset som en lysande slöja öfver nejden. Det sam öfver trädtopparne, det svepte öfver gräsmattorna, glänste på flaggstången, kröp behändigt in mellan buskar och snår, och Annedals hvitrappade mansbyggnad reste allvarligt sin fasad liksom öfvergjuten af ett fos forskimmer.

»Se,» sade Torsten skämtande och slog ut med handen, »se, hur månen skiner på skuggan af de trogna lindarne.»

* * *

Annedals innevärdare sutto på balkongen. Man hade flyttat en trappa upp, där svalkade bättre. Flickorna sydde, och Henriette, som nyss kommit från mjölkammaren, stickade på en strumpa åt Inga.

Inga lekte tyst och snäll, småpratade med sin docka bakom glasdörren, där hon byggt henne ett rum.

Otto läste högt, och Emil vegeterade och förintade cigarrer.

»Det är ändå en fördel med tobaksrökarna,» sade Annie under en paus i läsningen och tittade snedt på, hur Jöns bolmade.

»Hvilken då?» frågade Henriette.
»Jo, om de af ödet skulle uppkastas på någon ö bland kanibaler, behöfde de ej frukta för sitt lif, nikotinlukten skulle rädda dem, de måtte vara rysligt bäska i köttet.»

»Hm,» sade Otto, »det tror jag inte betyder något — kanibalerna skulle nog jubla öfver det, som är så inrökt som Jöns; de äro finsmakare, var säker på det. Jag för min del är förtjust i rökt skinka med förlorade ägg, det äro nog kanibalerna också.»

Margareta tog boken ifrån honom.
»Jag skall läsa, du tycks vara trött,» sade hon.
»Där kommer Torsten!» ropade Henriette plötsligt och viftade med Ingas strumpa.

»Hallåh, Torsten,» skrek Emil och fladdrade långsamt med sin stora hand, »du må tro, att Henriette bjuder på elfvakaffe i den här värmen!»

»Hvad för något?» frågade Henriette, som ej haft en tanke ditåt.

»Elfvakaffe,» upprepade Emil med mera eftertryck.
»Jo, det var skönt,» svarade Torsten, »litet godt kaffe svalkar, då det är varmt — och ett glas friskt vatten skall också smaka bra.»

»Din spjufver!» Henriette nöp Emil lätt i kinden, då hon gick för att ordna om kaffet.

»Det är bara för Torstens skull, kom i håg det,» sade hon.

»Jag visste nog jag, hur saken skulle handhafvas,» försäkrade Emil nöjd.

»Skynda dig tillbaka, Margareta skall ju läsa högt för oss!» ropade Otto efter henne.

»Ja, ja, jag kommer strax,» svarade hon och försvann, sedan hon som hastigast smekt Torsten och Inga.

»Det är en förskräcklig hetta i dag,» sade Torsten och strök med näsduken öfver pannan, sedan han tagit plats bredvid Margareta.

»Tala om något, som jag ej vet,» pustade Emil och sände ett nytt rökmoln mot höjden, »man förintas af dessa solens tillgifvenhetsbevis.»

Torsten såg hastigt på honom.
»Då skulle du komma med mig ut på egorna,» svarade han.

»Gud bevare mig,» suckade Emil och slöt till intetgjordt ögonen.

Margaretas läppar krusades föraktligt.
»Vekling,» sade hon halfhögt.

Emil rådde upp sig, slängde cigaretten ner på gården och påstod, att han ej hade något emot att följa Torsten ut på egorna — en annan dag.

Skrammel af koppar hördes i trappan, och strax därefter nalkades jungfru Lisett med en kolossal bricka.

Då kaffet stod på bordet och Henriette började servera ur den blankskurade pannan, makade man sig hemtrefligt tillsammans och gjorde heder åt de bullar, gamla Karin så »underskönt förstod att forma» för att begagna Ottos ord.

»Åh!» ropade en glad röst, och unga Dora skymtade flämtande förbi glasdörren och ut på balkongen, »tyckte jag inte, att ordet kaffe ringde för mina öron! Jag tordes ej skriva mitt bref färdigt, utan stack ut näsan och kände oset och fick så brådt, att jag riktigt tappat andan!»

»Då var det väl den, som jag snafvade på i trappan,» sade Torsten och fick en stor grop i högra kinden, »jag tyckte just det var något mjukt.»

»Märkvärdigt hvad Dora kan prata mycket, fastän hon mistat andan,» invände Otto och placerade sig bredvid Annie.

»Flugor äro oerhört närgångna och envisa i den här hettan,» förklarade hon med en menande blick och drog sig undan, »de sätta sig till och med på näsan på folk.»

»Somliga veta inte, hvar de ha näsan,» invände Otto.

»Somliga ha den öfverallt i det, som tillhör andra,» svarade hon och försökte rycka till sig ett bref, som Otto stulit ur hennes ficka. »Att tänka sig dylikt! Ficktjufvar i ens egen släkt!» sade hon vred.

»Åhå, Annie! åhå! står det så till,» sade han förargad och triumferande på samma gång. »Jo, jag tror man blir rosenröd!»

»Man kan rodna för mindre än din oförsynthet. Gif mig brevet genast, hör du genast!»

»Kommer aldrig i fråga, sköna Annie! I krig är allt tillåtet,» och Otto for med sitt byte utför trapporna, hissade ner flaggan, gjorde ett litet hål i brefkuvertet och band det sedan omsorgsfullt

vid flaggsnöret och hissade upp det långsamt och reifullt midt för Annies näsa.

»Jag skänker dig brevet, kära du, — gamla Lotta skall nog inte tycka illa vara därför, att du får det. När började din sista fantasi, förkärleken för gamla kokerskors bref?» frågade hon hänande. Det är roligt att se, att du ändå har ett känsligt hjärta, Otto; vill du, skall jag öka din brefsamling med några exemplar från Bengta, Greta och Mari?» Det gör jag jag så gärna, det är så ovanligt och sällsynt, att en pojke minnes och sätter värde på sina gamla sköterskor och vänner ur lägre kvinno-klassen, det riktigt gläder mig, att du är ett undantag,» hon höjde sig skrattande öfver raket och njöt af, hur hans »näsa växte.»

»Att Lotta har så snygg herrstil,» sade han.

»Det har hon visst inte, hon har bara kråkfötter, och därför ber hon någon, t ex. pappa, skriva utanskriften.»

»Jag tror inte, att farbror skrivit utanskriften,» invände Otto.

»Tviå gärna på mitt ord, det höjer blott ditt värde i mina ögon,» svarade hon ovanligt mildt och fäste hela sin uppmärksamhet på skogen i fjärran.

»Se så, Otto, bråka inte längre, utan kom upp och drick ur ditt kaffe,» uppmanade Henriette, och han lydde utan invändning, men lyckades ej att återfå sin förra plats bredvid Annie, den hade hon tagit i besittning för egen räkning.

»Annie, får jag bedja dig vara god och maka åt dig litet,» bad han.

Men Annie hörde ej.

»Se här, Otto,» sade Emil tjänstvilligt och sköt fram en stol bredvid sin plats på andra sidan bordet.

Nu var det Otto, som ej hörde.
»Här, Otto,» bjöd Emil lika vänligt.

»Tack,» svarade han slutligen och gaf Emil en blick, som just ej uttryckte tacksamhet.

»Dora,» sade Torsten och höjde sig litet fram — hon satt på verandasoffan och han på andra sidan bordet — »Dora, det sitter en spindel öfver ditt hufvud.»

Med ett vildt skrik rusade Dora upp på soffan, stirrade efter spindeln och var redo att hoppa öfver balustraden ner i marken, alldeles förglömande, att de voro en trappa upp. Fanns det något i världen, som kunde skrämna Dora från vettet, så var det spindlar.

Henriette fattade tag i hennes arm och höll henne tillbaka, men Dora såg ju så lustig ut, att hon kände sig maktlös af skratt.

Torsten blef nästan rädd, då han märkte hennes fasa, han reste sig hastigt och fattade den lilla oskyldiga stackarn, som spunnit sig ned öfver hennes hufvud. Dora satte händerna för ögonen, då hon såg, hur Torsten lät den springa öfver sin hand.

»Du borde ha blifvit akrobat, Dora,» skrattade Otto, som genom hennes förskräckta utrop och miner åter blifvit bragt i godt lynne, »du hoppas ju som en riktig gutta-perkadocka; hvad kvinnans mod ändå är för en skröplig sak,» fortfor han med en halfblick på Annie, som ännu ej tycktes märka hans närvaro.

»Kvinnans mod kommer just i de ögonblick, då det behöfves, mannens, nej inte mannens, men många så kallade män förlora sitt mod eller öfvermod i farans stund,» utbrast Annie vist och vände sig mot Dora, ty hennes värdighet tillät henne ej att tilltala Otto.

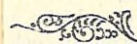
Otto autog en munter min, och Emil besvärades af en lätt hosta.

»Se här, Dora, en liten påtår skall bestämdt sätta ditt rubbade nervsystem i jämvikt,» sade Torsten välvilligt och räckte fram kaffepannan.

»Ja, kaffetären den bästa är...» sjöng Otto, »drick du Dora, drick af »utlandets spirituella fluidum»; det skall lära dig att vid nästa spindels älskvärda annalkande flyga ännu ett par tum högre i luften. Man blir så energisk af kaffe. Lätom oss hoppas, Dora lilla, att inga flere spindlar komma i din väg,» smålog han.

»Hoppoms,» inföll Emil förtröstansfullt.

(Forts.)

Innehållsförteckning.

Sigrid Elmlad (Toivo); af Birger Schöläström. (Med porträtt.) — En predikan; poem af Sigrid Elmlad (Toivo). — Vårt modersmål; af Adolf Hellander. — Att skiljas...; af A. Nöbl. — Från kvinnans arbetsfält; studier från Stockholms horisont af G. Gullberg. X: Kvinnan i skilda yrken; teknisk undervisning åt kvinnor. — Genom förnuftsansamlingens glasögon; af M. N. — Hyacinter för vinterträdgården; af Blomstervän. — Till botten; skiss för Idun af Frou-Frou. — »Ej måttet fullt. — Ur notisboken. — Litteratur. — Teater och musik. — Familjen på Annedal; novell af Amy Palm. Belönad med hedersomn. vid Iduns senaste pristäf. (Forts.)